

30. Satamalaitos

Satamalaitoksen ja sen osastojen päälliköt

Laitosta johti satamajoht. Kristian Eiro ja osastopäällikköinä toimivat kansliaosastolla siht. Sampsa Järvelä, kassa- ja tiliosastolla satamakamr. PaaVo Jäntti, satamaliikenneosastolla satamakapt. Georg Häggström, va-

rastoimis- ja laiturihuolto-osastolla varastoi-
mistoimen joht. Tauno Teräs, nosturiosastolla
nosturi-ins. Veikko Heinonen sekä satama-
rakennusosastolla satamarak.pääll. Veli Ra-
hikainen.

Henkilökunta

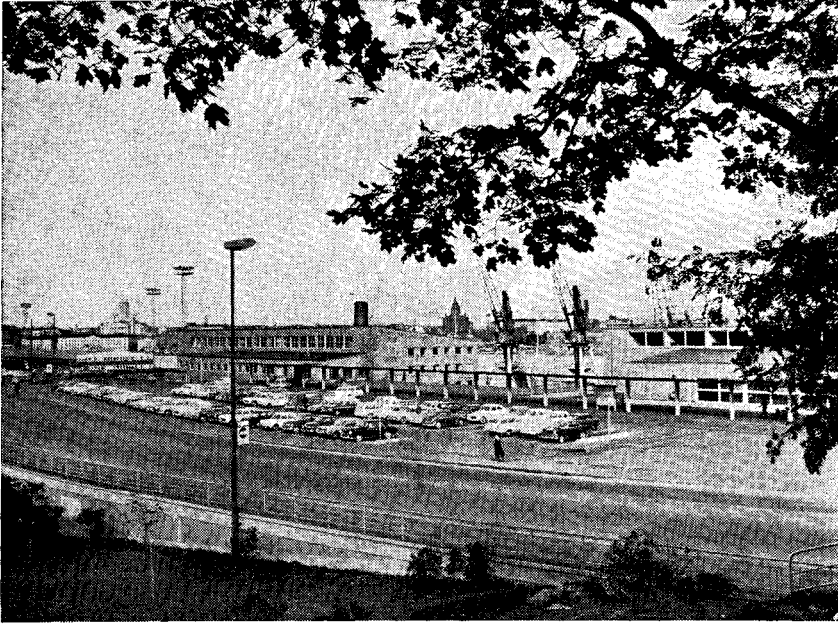
Satamalaitoksen palveluksessa oli 31.12. henkilökuntaa seuraavasti: virkasuhteessa olevia 638, työsuhteessa kuukausipalkkaisia

194 ja tuntipalkkaisia 519. Henkilökunta jakaantui satamalaitoksen eri osastoille seuraavasti:

	Virka- suhteessa	Työsuhteessa	
		Kuukausi- palkkaisia	Tunti- palkkaisia
Kansliaosasto ¹⁾	8	1	—
Kassa- ja tiliosasto	45	7	—
Satamaliikenneosasto	38	18	—
Varastoimis- ja laiturihuolto-osasto	255	98	4
Nosturiosasto	246	—	—
Satamarakennusosasto	46	70	515
Yhteensä	638	194	519

Henkilökunnasta oli miespuolisia 1 222 ja naispuolisia 129.

¹⁾ Satamajohtaja mukaan luettuna.

Matkustajapaviljonki

Varastorakennukset, laituripituus ym.

Eteläsataman varastorakennusten lattia-ala oli kertomusvuoden päättyessä 96 475 m² ja Länsisataman varastorakennusten 48 285 m². Kertomusvuoden aikana valmistui Länsisatamassa 4 015 m²:n suuruinen laiturivarasto L 5 ja 4 380 m²:n suuruinen vapaavarastorakennus V 1. Länsisatamasta ostettiin Merikiito Oy:ltä 2 000 m²:n suuruinen varastorakennus V 2.

Kaupungin omistamien, vähintään 2 m:n syvyisten varsinaisten meriliikennelaiturien pituus oli kertomusvuonna 6 956 m, johon ei sisälly saaristoliikennelaitureita eikä rakennustarvikkeiden yms. purkamiseen tarkoitettuja

laitureita, vaikka niiden syvyys olisi yli 2 m.

Vesialueita täytettiin satamarakennusosaston valvonnassa yhteensä 96 340 m², josta sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 34 080 m².

Kertomusvuoden päättyessä oli satamalaitoksella 92 laiturinosturia, 9 autonosturia, 68 haarukkatrukkia sekä 2 vaunusiirtotraktoria. Kertomusvuoden aikana hankittiin 8 uutta laiturinosturia ja 6 haarukkatrukkia. Kaksi autonosturia ja kaksi vaunusiirtotraktoria poistettiin käytöstä.

Satamaliikenne

Kertomusvuoden aikana jatkui liikenne läpi talven. Satama-alue meni jäähän 9.1. ensimmäisen kerran, mutta kun tammikuu oli verrattain lämmin, ei jäätä muodostunut

mainittavasti. Jäänmurtaja Otso avusti laivoja ensimmäisen kerran vasta 4.2. Porkkalan talviväylää alettiin käyttää 1.3. Sekä tammi- että helmikuussa oli satamassa suh-

30. Satamalaitos

teellisen vilkasta, ja liikenne sujui vaikeuksista. Kauppalaivat pääsivät satamaan ilman valtion jäänmurtajien apua. 30.3. alkaen meriliikenne ohjattiin taas Harmajan kautta kulkeväksi. Kaikki satamat olivat jäättömiä 22.4.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 7 283 (ed. v. 7 652) alusta, joiden nettovetomäärä oli 4 618 389 (4 417 788) rekisteritonnia, ja sieltä lähti 7 268 (7 644) alusta, joiden

nettovetomäärä oli 4 611 997 (4 411 707) rekisteritonnia. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä väheni 369 aluksella ja vetomäärä lisäntyi 200 601 rekisteritonilla eli 4.5 %, lähteneiden alusten lukumäärä väheni 376 aluksella ja vetomäärä lisäntyi 200 290 rekisteritonilla eli 4.5 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettovetomäärä rek.tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä rek.tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä rek.tonnia
<i>Saapuneet alukset:</i>						
Tammikuu	273	291 481	26	11 987	299	303 468
Helmikuu	239	243 874	34	12 269	273	256 143
Maaliskuu	251	299 336	27	16 379	278	315 715
Huhtikuu	280	260 375	86	18 031	366	278 406
Toukokuu	385	359 168	389	46 390	774	405 558
Kesäkuu	397	436 952	476	66 439	873	503 391
Heinäkuu	415	457 405	381	56 670	796	514 075
Elokuu	430	460 984	429	60 285	859	521 269
Syyskuu	395	376 229	474	62 807	869	439 036
Lokakuu	327	326 682	492	59 600	819	386 282
Marraskuu	352	318 032	346	55 241	698	373 273
Joulukuu	292	295 564	87	26 209	379	321 773
Koko vuosi	4 036	4 126 082	3 247	492 307	7 283	4 618 389
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 098	1 210 981	182	88 767	1 280	1 299 748
Muulla kotimaassa	739	721 170	3 065	403 540	3 804	1 124 710
Ulkomailla	2 199	2 193 931	—	—	2 199	2 193 931
<i>Lähteneet alukset:</i>						
Tammikuu	253	275 499	26	11 987	279	287 486
Helmikuu	239	230 459	34	12 269	273	242 728
Maaliskuu	254	312 484	27	16 379	281	328 863
Huhtikuu	287	267 142	86	18 031	373	285 173
Toukokuu	380	348 707	389	46 390	769	395 097
Kesäkuu	405	455 247	476	66 439	881	521 686
Heinäkuu	409	453 745	381	56 670	790	510 415
Elokuu	430	460 191	429	60 285	859	520 476
Syyskuu	395	378 560	474	62 807	869	441 367
Lokakuu	325	327 307	492	59 600	817	386 907
Marraskuu	351	316 002	346	55 241	697	371 243
Joulukuu	293	294 347	87	26 209	380	320 556
Koko vuosi	4 021	4 119 690	3 247	492 307	7 268	4 611 997
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	1 103	1 220 065	182	88 767	1 285	1 308 832
Muulla kotimaassa	742	726 989	3 065	403 540	3 807	1 130 529
Ulkomailla	2 176	2 172 636	—	—	2 176	2 172 636

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli kahdeksaa eli 0.2 %:a ja vetomäärä 171 789 nettorekisteritonnia eli 4.3 %:a suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä yhtä ja vetomäärä 171 478 rekisteritonnia eli 4.3 %:a suurempi kuin edellisenä vuonna.

Saapuneista aluksista oli suomalaisia 1 837, yhteensä 1 932 151 nettorekisteritonnia eli 46.8 % ja ulkomaisia 2 199, yhteensä 2 193 931 rekisteritonnia eli 53.2 % ulkomaisessa merenkulussa saapuneiden alusten koko vetomäärästä.

Lähteneistä aluksista oli suomalaisia 1 845, yhteensä 1 947 054 rekisteritonnia eli 47.3 % ja ulkomaisia 2 176, yhteensä 2 172 636 rekisteritonnia eli 52.7 % ulkomaisessa merenkulussa lähteneiden alusten vetomäärästä.

Kuukausi	Tuonti painotonna	Vienti painotonna	Yhteensä painotonna
Tammikuu	287 348	29 646	316 994
Helmikuu	235 985	36 304	272 289
Maaliskuu	303 760	52 219	355 979
Huhtikuu	227 542	42 882	270 424
Toukokuu	229 983	42 860	272 843
Kesäkuu	250 541	39 810	290 351
Heinäkuu	175 468	27 661	203 129
Elokuu	236 740	39 743	276 483
Syyskuu	225 703	37 734	263 437
Lokakuu	238 781	33 406	272 187
Marraskuu	248 399	27 966	276 365
Joulukuu	241 338	44 638	285 976
Koko vuosi	2 901 588	454 869	3 356 457

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 1 767 544 painotonna eli 60.9 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 1 134 044 painotonna eli 39.1 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 198 240 eli 43.6 % Helsingin viennistä ja ulkomaiset alukset 256 629 painotonna eli 56.4 %. Koko Helsingin sataman tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1 965 784 painotonna eli 58.6 % ja ulkomaisten alusten

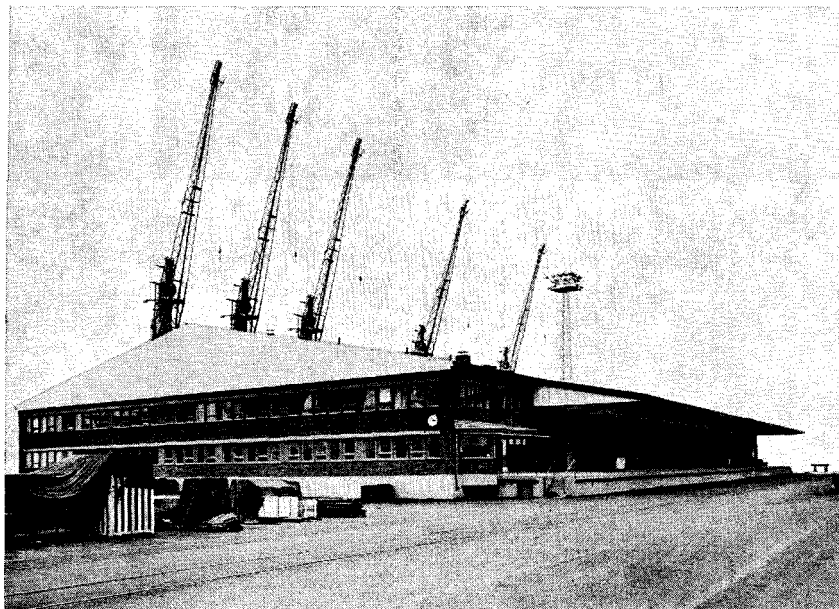
Rannikkoliikenne. Sekä saapuneiden että lähteneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 377:ää eli 10.4 %:a pienempi ja vetomäärä 28 812 nettorekisteritonnia eli 6.2 %:a suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna meritse 2 901 588 painotonna tavaraa ja lähti ulkomaille 454 869 painotonna. Koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 3 356 457 painotonna (ed. v. 2 853 770, 527 231 ja 3 381 001). Tuonti lisääntyi kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten 47 818 painotonna eli 1.7 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne väheni 24 544 painotonna eli 0.7 % viennin vähennyksessä 72 362 painotonna eli 13.7 %.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuoden aikana eri kuukausille seuraavasti:

osalle 1 390 673 painotonna eli 41.4 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 60.1 % ja ulkomaisilla aluksilla 39.9 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 38.7 % ja ulkomaisilla aluksilla 61.3 %, koko tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 56.7 % ja ulkomaisten alusten osalle 43.3 %.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1965 ja 1964 seuraaviin pääryhmiin:

Länsisataman varastorakennus L 5

Tavararyhmä	1965 Painotonnina	1964 Painotonnina
Kappaletavara	391 833	373 392
Metallit ja metallitavarat	357 693	326 134
Vilja ja viljatuotteet	31 553	61 480
Kivihiili ja koksi	717 505	717 523
Öljyt	892 730	890 973
Lannoitusaineet	9 432	6 843
Muu tavara	500 842	477 425
	Yhteensä	2 901 588 2 853 770

Vientitavarat jakaantuivat v. 1965 ja 1964 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1965 Painotonnina	1964 Painotonnina
Kappaletavara	65 688	55 681
Paperi	81 531	94 205
Pahvi ja kartonki	23 389	31 673
Puuhioke ja selluloosa.....	18 261	20 523
Vaneri	30 064	26 497
Sahattu puutavara	121 562	147 325
Sahaamaton puutavara	17 838	21 666
Muu tavara	96 536	129 661
	Yhteensä	454 869 527 231

Sahattua puutavaraa vietiin kertomusvuonna 43 415 std, edellisenä vuonna 52 577 std. Sahaamatonta puutavaraa vietiin kertomusvuonna 38 287 m³, edellisenä vuonna 45 320 m³. Nämä määrät sisältyvät painotonneina ilmaistuina edellä olevaan tilastoon.

Kotimainen tavaraliikenne. Helsingin sata-

man kautta saapui kotimaasta tavaraa 1 382 631 painotonna ja lähti 33 039 painotonna. Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 1 415 670 painotonna (ed. v. 1 280 292, 62 378 ja 1 342 670 painotonna). Tavaraliikenne lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 73 000 painotonna eli 5.4 %.

Tavaraa saapui seuraavasti:

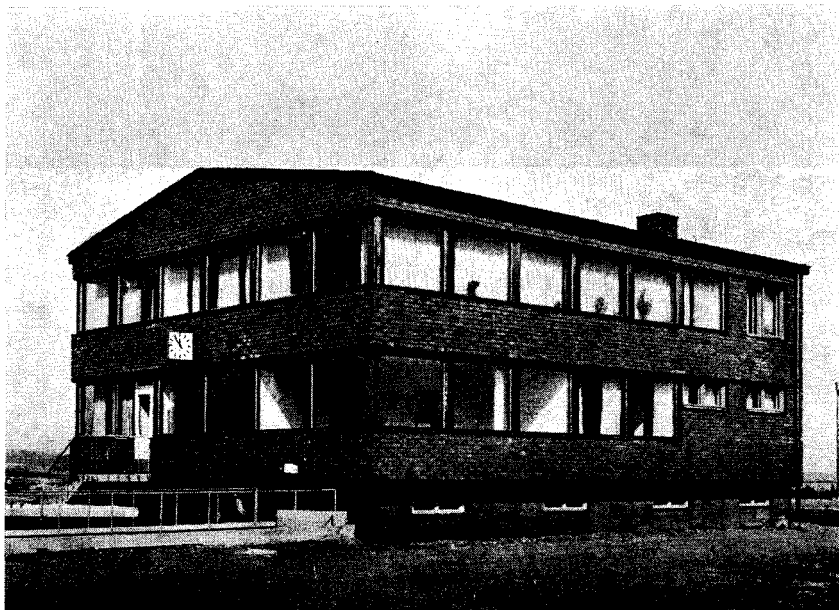
Tavararyhmä	1965	1964
	Painotonna	Painotonna
Sahattu puutavara	33	—
Halot	48	923
Hiekka	741 156	781 870
Kalkki ja sementti	182 513	180 805
Öljyt	458 181	316 445
Kasvikset	—	159
Vilja	300	—
Kalat	60	90
Muu tavara	340	—
	Yhteensä	1 280 292
	1 382 631	1 280 292

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavararyhmä	1965	1964
	Painotonna	Painotonna
Öljyt	25 085	30 447
Sahattu puutavara	—	67
Pyöreä puutavara	23	—
Koksi	6 422	30 689
Vilja	1 148	1 175
Muu tavara	361	—
	Yhteensä	62 378
	33 039	62 378

Ulkomainen matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna 118 593 matkustajaa ja lähti 119 127 (ed. v. 89 748 ja 93 506).

Jäänmurtaja Otso oli kulussa kaikkiaan 125 t kulkien tänä aikana 511 meripeninkulmaa. Polttoöljyä kului 156 tn, koneöljyä 405 kg ja hiiliä 3 660 kg. Alus toimitti 34 hinausta,

Sörnäisten uusi asemarakennus

joista veloitettiin yhteensä 8 935 mk. Alus oli telakalla vuosikorjausta varten 3.4.—12.5. välisenä aikana.

Satamajäänmurtaja Turso oli kulussa 741 t kulkien tänä aikana 3 241 meripeninkulmaa. Se kulutti polttoöljyä 122 tn ja koneöljyä 1 127 kg. Turso toimitti 247 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 148 480 mk. Turso antoi aluksille 560 m³ vettä, jonka kuljetuksesta veloitettiin 9 099 mk. Alus oli telakalla 30.4.—4.6. välisenä aikana vuosikorjausta varten.

Satamavesipostit. Vesimittareiden mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 128 803 m³, josta 91 486 m³ myytiin aluksille, 5 332 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille, jäänmurtaja Otso käytti 363 m³ ja Turso 539 m³. Loppuosa oli hukkavettä.

Kompassien tarkistus. Kompassejaan tarkistuttamassa kävi kertomusvuonna kaikkiaan 39 alusta, joista 14 oli kiinnitettynä

tarkistuspoijuun ja 25 tarkistuspaalustoon. Alukset maksoivat poijun tai paaluston käytöstä yhteensä 350 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena hyväksyttiin satama-alueella liikennöimään 21 vuokramoottorivenettä.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 107 096 (ed. v. 103 760) ja tuntimäärä oli 3 336:ta t eli 3.2 %:a suurempi kuin edellisenä vuonna. Lisäystä käyttötuntimäärässä tapahtui seuraavasti: Katajanokan laituri 3 876 t eli 10.5 %, Jätkäsaaren laiturin 25 tonnin nosturi 9 t eli 0.89 %, Sörnäisten satamanosturit 1 381 t eli 43.3 % ja 150 tonnin nosturi 107 t eli 113.8 %. Matkustajalaiturin nosturien käyttötuntimäärä väheni 252 t:lla eli 2.8 %, Jätkäsaaren nosturien 1 464 t:lla eli 3.1 % sekä Saukon hiilisataman nosturien 321 t:lla eli 5.0 %. Eri kuukausien käyttötuntimäärät jakaantuivat seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsatama		Länsisatama			Sörnäisten satama		Käyttötunteja yhteensä
	Matkustajalaituri	Katajanokka	Jätkäsaari		Saukko	Hana- ja Sompasaari		
	kpl-tavaranoستurit 6 kpl	kpl-tavaranoستurit 28 kpl	25-tonnin nosturi 1 kpl	kpl-tavaranoستurit 32 kpl	Hiilinoستurit 11+3 kpl	kpl-tavara- + hiilinoستurit 10 kpl	150-tonnin nosturi 1 kpl	
1965								
Tammikuu	967	2 821	76	3 667	698	213	6	8 448
Helmikuu	1 089	3 320	74	3 962	383	315	9	9 152
Maaliskuu	1 036	4 153	113	4 613	293	194	37	10 439
Huhtikuu	845	3 958	93	3 887	388	484	23	9 678
Toukokuu	727	3 714	73	3 883	484	414	16	9 311
Kesäkuu	427	4 074	136	4 106	231	315	12	9 301
Heinäkuu	464	2 503	36	3 697	524	278	8	7 510
Elokuu	258	2 991	82	3 386	481	514	44	7 756
Syyskuu	357	3 030	46	3 370	337	698	16	7 854
Lokakuu	735	2 760	104	3 286	583	402	10	7 880
Marraskuu	963	3 727	116	3 468	549	314	11	9 148
Joulukuu	945	3 872	140	4 076	1 145	432	9	10 619
Koko vuosi	8 813	40 923	1 089	45 401	6 096	4 573	201	107 096
Näistä ylityötunteja	1 358	5 224	356	6 687	668	358	76	14 727
1964	9 065	37 047	1 080	46 865	6 417	3 192	94	103 760
Näistä ylityötunteja	1 018	4 273	350	6 657	832	246	41	13 417

Hiilinoستurit. Kertomusvuoden aikana purettiin noستureilla aluksista 225 079 tn hiiltä, koksia ja muuta joukkotavaraa, mistä määrästä Saukon hiilisataman osuus oli 176 223 tn ja Sörnäisten sataman osuus 48 856 tn. Hiilitarhoista kuormattiin hiiltä ja koksia 21 869 tn, joka määrä lastattiin kokonaisuudessaan Saukon hiilinoستureilla.

Noستureilla purettiin tai lastattiin kertomusvuoden aikana yhteensä 2 878 alusta,

joista 243 Saukon hiilinoستureilla, 1 018 Katajanokan noستureilla, 210 Sörnäisten noستureilla, 1 076 Länsisataman noستureilla ja 331 Matkustajalaiturin noستureilla.

Autonostureiden (9 kpl) työtuntien lukumäärä oli 9 350.

Haarukkatrukkien (68 kpl) työtuntien lukumäärä oli 97 909 ja *vaurunsiirtotraktoreiden* (2 kpl) 861.

Varastoimis- ja laiturihuoltotoiminta

Yleiseen talletusvarastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneina v.

1963—1965 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1965		1964		1963	
	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu
Tammi-maaliskuu	7 770	8 308	8 640	12 073	5 253	9 080
Huhti-kesäkuu	7 127	9 503	13 426	7 768	11 797	9 856
Heinä-syyskuu	8 057	10 601	7 181	10 029	9 953	9 905
Loka-joulukuu	9 784	9 094	8 744	8 218	12 655	8 558
Koko vuosi	32 738	37 506	37 991	38 088	39 658	37 399

Kertomusvuoden alkaessa oli varastossa tavaraa 18 325 tn, joten varastoituna oli yhteensä 51 063 tn. Varastosta annettiin 37 506 tn ja v:een 1966 jäi varastoon 13 557 tn. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 70 244 tonniin, vastaten 76 079 tn v. 1964 ja 77 057 tn v. 1963.

Yleiseen varastoon otettujen tavarakerien lukumäärä oli kertomusvuonna 4 924, edellisenä vuonna 5 864 ja 7 566 v. 1963. Yleisestä varastosta annettujen tavarakerien lukumäärä oli vastaavasti 20 018, 24 120 ja 28 181.

Yleisen varaston tallettajille annettiin vastaanottokuitteja 4 924, edellisenä vuonna 5 864 ja 7 566 v. 1963. Talletustodistuksia warrantteineen annettiin vastaavasti 5, 9 ja 85.

Kertomusvuonna oli käytössä 4 autovaa-kaa. Punnitustodistuksia annettiin 53 454, edellisenä vuonna 57 758 ja 66 441 v. 1963.

Maan muista satamista saapui tullaamantonta tuontitavaraa, joka laiturihuollon toimesta purettiin satamalaitoksen makasiineihin seuraavasti:

Vuosineljännes	1965 tn	1964 tn	1963 tn
Tammi-maaliskuu	4 452	3 249	2 717
Huhti-kesäkuu	4 359	3 027	4 148
Heinä-syyskuu	4 141	3 305	2 817
Loka-joulukuu	6 519	4 542	3 480
	Koko vuosi	19 471	14 123
		13 162	

Laiturihuoltotoimintaa v. 1965—1963 valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja vuosineljännes	Alusten lukumäärä	Tavara-lähetysten lukumäärä		Kokonaislasi tonnia	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1965					
Tammi-maaliskuu	536	61 084	53 833	298 539	184 673
Huhti-kesäkuu	673	63 412	60 208	314 313	188 407
Heinä-syyskuu	615	53 758	50 583	243 662	136 803
Loka-joulukuu	596	62 435	59 682	279 902	178 548
Koko vuosi	2 420	240 689	224 306	1 136 416	688 431
1964	2 466	231 155	221 342	1 070 104	707 677
1963	2 026	211 847	204 525	968 040	652 329

Tullipakkahuoneen ulkopuolella toimiva vaakamestari. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettuihin punnituksiin käytettiin yhteensä 10 511 t ja tavaraa punnittiin 57 184 tn. Toimituksista vaakamestari kantoi korvauksia kaikkiaan 50 025 mk, mistä määrästä tuli hänen omaksi palkakseen 12 800 mk, hänen apulaistensa palkkioihin 28 943 mk ja muihin kustannuksiin 8 282 mk.

Vapaavarasto. Valtioneuvoston 11.6.1964 antamalla päätöksellä myönnettiin kaupun-

gille oikeus perustaa vapaavarasto päätöksessä mainituin ehdoin. Samalla vahvistettiin Helsingin kaupungin vapaavaraston järjestyssääntö. Asetus vapaavaraston käyttämisestä kannettavista maksuista annettiin 12.6.

Tullihallitus antoi päätöksellään 5.2. ohjeet vapaavaraston kirjanpidosta ja annettavista tilityksistä.

Vapaavarastoalueen aitaus valmistui ja lopputarkastus suoritettiin 15.4. Varasto-

rakennuksen loppukatselmus toimitettiin 8.5. ja rakennus hyväksyttiin käyttöön otettavaksi. Tullisäännön 86 §:ssä edellytetty katselmus toimitettiin 8.6. Kaupunginhallituksen 11.6. anottua lupaa liikkeen aloittamisesta vapaavarastossa sekä ilmoitettua, että vapaavaraston esimiehenä tulee toimimaan varastoimistoimen joht. Tauno Teräs ja hänen

varamiehenään varastoimistoimen apul.joht. Veikko Mielonen, tullihallitus 17.6. antamallaan päätöksellä myönsi anotun luvan. Vapaavarastoon pantiin ensimmäiset tavaraerät 19.6.

Vapaavarastoon pantujen ja sieltä otettujen tavarain määrät olivat kuukausittain seuraavat:

	P a n o t		O t o t	
	Lukumäärä kpl	Paino brutto kg	Lukumäärä kpl	Paino brutto kg
Kesäkuu (19.6. alk.)	44	490 590	—	—
Heinäkuu	139	868 842	49	183 163
Elokuu	150	821 574	123	266 166
Syyskuu	146	487 285	246	427 854
Lokakuu	175	640 148	215	458 211
Marraskuu	170	496 990	303	476 978
Joulukuu	194	702 522	333	565 935
Yhteensä	1 018	4 507 951	1 269	2 378 307

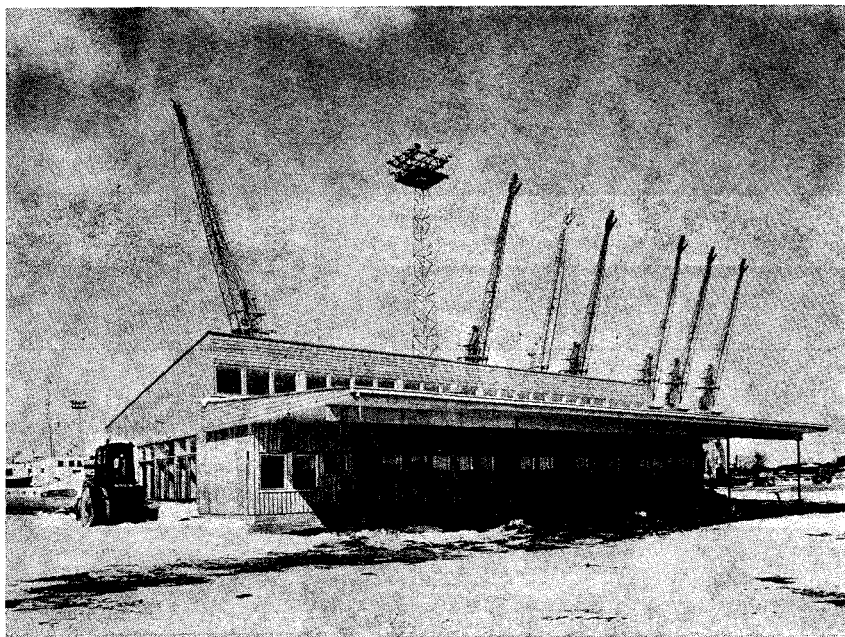
Varastomäärä oli kertomusvuoden lopussa 2 129 644 kg.

Satamarakennustoiminta

Satamarakennusosaston tehtäviin kuuluvia töitä suoritettiin kertomusvuoden aikana seuraavasti:

Satamien kunnossapito. Rakennusten korjaus ja kunnossapito kohdistui rakennusten kunnan säilyttämiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin sekä muutoksiin. Kiinteiden laitteiden korjauksesta ja kunnossapidosta huolehdittiin. Kolera-altaan eteläisen pistokelaiturin muurit uusittiin. Parrukadun huoltorakennuksen pihan asfaltti korjattiin perusteellisesti. Pelastusvälineiden kunnossapito ja raijien viereisten aitojen asettaminen suoritettiin tavanomaisesti. Satamalaitoksen veneet, väyläviitat, valopojut ja loistot huollettiin.

Uudisrakennukset. L a i t u r i t: Jätkäsaaren laiturin rakennustöitä jatkettiin. Munkki-saaren laiturin v. 1964 aloitettu, n. 70 m:n pituinen jatke etelään päin valmistui urakoitsijan, Yleinen Insinööritoimisto Oy:n, tekemänä. Volvon laiturin rakennustyöt Hernesaarissa pantiin alulle Yleinen Insinööritoimisto Oy:n toimesta. Sompasaaren laiturilla valmistui lisää laituria n. 140 m. Vuoden lopussa laiturin koko pituus oli n. 450 m. Sompasaaren hiekkalaituria valmistui kertomusvuoden aikana n. 100 m, joten laiturin koko pituus on nyt n. 200 m. Väliaikaisen lauttaipaikan järjestelytöet Sompasaaren laiturin pohjoispäässä aloitettiin.

Sompasaaren väliaikainen matkustajapaviljonki

Väylät. Lauttasaaren uuden telakan väylä ja sisäallas ruopattiin tasoon -2.5 m.

Rautatiet. Pasilan-Kumpulan-Sörnäisten radan tunneli valmistui. Insinööri-toimisto Antti Salosen suorittama seinien vuoraustyö päättyi 13.8. Raiteen lopputarkastus pidettiin 22.9. ja ensimmäinen juna kulki rataa pitkin 18.10. Sörnäisten ratapihalta naulattiin valmiiksi neljä raidetta. Ratapihan tielle tulevaa Esson kalliota louhittiin yhteensä n. $57\,000$ m³ ja Somppasaareissa louhittiin n. $7\,500$ m³ kalliota. Somppasaaren uudelle laiturille naulattiin kaksi 270 m:n pituista raidetta. Katajanokan ratapihan muutos- ja laajennustyöt aloitettiin. Satamaradan siirtotyöt Marian sairaalan luona valmistuivat. Hietasaarenkadulla naulattiin L5-makasiinin kohdalle kaksi n. 200 m:n pituista raidetta.

Kadut, kentät ja viemärit. Asfaltilla päällystettiin katuja ja kenttiä: Katajanokalla n. $14\,000$ m², Länsisatamassa n.

$35\,000$ m² ja Sörnäisten satamassa n. $14\,000$ m². Jätkäsaaren vapaavaraston kenttä ympäröitiin aidalla. Työn suoritti urakoitsijana Rakennuspartio Oy.

Rakennukset. Länsisataman vapaavarastorakennus valmistui urakoitsijan, Laatu-
betoni Oy:n toimesta 9.4. sekä varastorakennus L5 saman urakoitsijan rakentamana 17.5.

Sörnäisten asematoimisto valmistui ja vastaanotettiin 4.6., urakoitsijana oli Laatu-
betoni Oy.

Sompasaaren väliaikainen tullipaviljonki teetettiin A. W. Liljeberg Oy:n urakkatyönä, ja se valmistui vuoden vaihteessa.

Sompasaaren varastorakennuksen työt aloitettiin A. W. Liljeberg Oy:n urakkatyönä.

Lauttasaaren telakan halli valmistui vuoden vaihteessa, urakoitsijana Rakennuspartio Oy.

Länsisataman L3-varastorakennuksen hissejä uusittiin.

Työlaivasto ja kalusto. F. W. Hollming Oy Raumalla rakensi osastolle 200 hv:n hinaajan, joka luovutettiin 26.5.

Yleiset työt. Korjaus ja kunnossapito. Lauttasaaren sillan kansi päällystettiin uudelleen topekalla. Tarvontien sillan kansi ja kannattajat uusittiin. Lönnrotinkadun sillan rapautuneet betoniset pilarit ja vaakakannattajat korjattiin perusteellisesti ja sillan kaarreosan puukannattimet sekä päällyste uusittiin.

Varasto- ja teollisuusalueiden katujen, rautateiden ja viemärien kunnossapito suoritettiin tavanomaisesti. Herttoniemen rautatiellä vaihdettiin pölkkyjä 176 kpl sekä nostettiin ja oikaistiin raidetta 1 200 m:n matkalla.

Viemärien suistot ja lumenkaatopaikat perattiin.

Pesulautat huollettiin ja korjattiin, 14 kpl vanhoja kellukkeita ja 8 kpl kansirakenteita korvattiin uusilla.

Uudisrakennukset. Kyläsaaren ja Herttoniemen teollisuus- ja varastoalueilla jatkettiin pengerrystöitä. Kyläsaaren alueella päällystettiin asfaltilla katuja n. 6 000 m² ja Herttoniemessä n. 34 000 m². Sirpalesaaren aallonmurtajan pengerrystöitä jatkettiin, kivikorimuuria tehtiin 60 m. Mustikkamaan sillan maatukea kunnostettiin ja sen reunaan tehtiin kivikorimuuria 130 m. Lauttasaaren telakan aallonmurtajan pengerrys aloitettiin. Herttoniemessä aloitettiin Mekaanikonkadun viereisen kentän viemärointi, joka jatkui edelleen. Kulosaaren sillan pohjoispuolella ruopattiin ketjukauharuoppurilla kalasataman väylältä ja kalatukukeskuksen laiturin edustalta yhteensä 170 000 m³ savea.

Työllisyystyöt. Kertomusvuoden aikana suoritettiin työllisyystöitä seuraavissa koh-

teissa: Lauttasaaren rakennusainesatamassa, telakalla ja telakan aallonmurtajalla, Jätkäsaaren kannaksen sillalla, Vattuniemen- ja Suolakivenkaduilla sekä Länsisataman ja Herttoniemen laiturikentillä. Lisäksi rakennettiin Mekaanikonkadun pohjoisosa ja suoritettiin Sahaajankadun peruskorjaus. Sompasaaren, Nihtisaaren ja Esson kallioiden louhintaa jatkettiin. Viikin alikulkusillan väistöraide sekä vapaavaraston laituri rakennettiin.

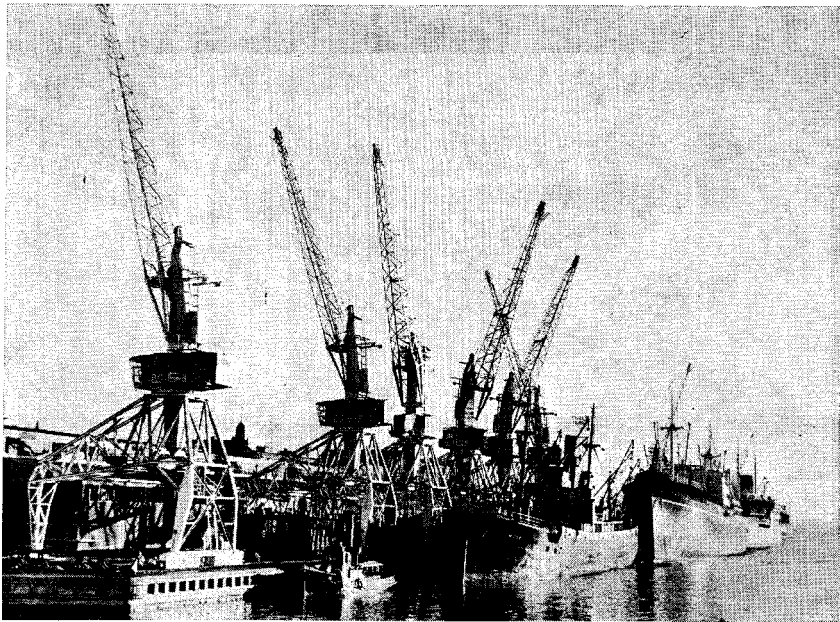
Laskua vastaan suoritettut työt olivat arvoltaan 403 348 mk ja jakautuivat seuraavasti: satamalaitoksen muille osastoille suoritetusta työstä laskutettiin 26 942 mk, kaupungin muille viranomaisille suoritetuista töistä 338 508 mk sekä yksityisille suoritetuista töistä 37 898 mk.

Vesilaitosta avustettiin sukellustöitä vaativissa tehtävissä.

Kiinteistöviraston laskuun suoritettiin useita pohjatutkimuksia.

Urheilu- ja ulkoiluviraston laskuun hoidettiin ja telakoitiin toimiston ponttoonit ja moottoriveneet. Säästöpankinrannan venelaitureita huollettiin ja korjattiin sekä peräpaaluja juntattiin. Talvella hakattiin jäätä laiturien ympäriltä ja ankkuroitiin paikoilleen betonisia veneenkiinnitysponttooneja.

Laitureille, silloille, rautateille ja muulle omaisuudelle aiheutuneita vaurioita korjattiin. Raiteenpitojärjestelmän mukaisia kustannuksia vaadittiin tontinhaltijoilta. Poliisilaitoksen ja palolaitoksen veneitä telakoitiin. Öljynpuristamo Oy:n, Suomen Kaapelitehdas Oy:n, Telko Oy:n ja Kesko Oy:n raiteet huollettiin. Yksityisten tontinomistajien viemäreitä yhdistettiin pääviemäriin seitsemässä paikassa.

Katajanokan laituri

Satamalaitoksen kassa- ja tilitoiminta

Toiminnan tulos. Satamalaitoksen bruttoveloitus oli kertomusvuonna 36 534 000 mk. Jos osaston veloittama tuulaakimaksu otetaan huomioon, nousee bruttoveloitus 42 145 098 mkaan. Tulotileiltä suoritettiin menoja 4 628 426 mk, joten nettoveloitus oli 31 926 676 mk ilman tuulaakia tuloksen poiketessa talousarviosta 1 630 363 mk. Satamalaitoksen varsinaisten menojen ollessa 27 410 541 (ed. v. 24 070 630) mk syntyi 4 516 135 (4 533 740) mk:n suuruinen ylijäämä. Menojen kasvu edellisestä vuodesta oli 3 339 910 mk ja tulojen 3 322 305 mk.

Kassaliike. Kertomusvuonna kertyi maksuja kassaan 24 314 621 mk, postisiirtotilille 8 689 729 mk, shekkitulille 5 626 736 mk ja

tilitysteitse 903 623 mk. Suoritusten yhteismäärä oli siten 39 534 709 mk.

Tulojäämät ja poistot. Jäämiä oli kertomusvuoden lopussa 1 576 497 mk. Määrästä oli 1 527 741 mk kertomusvuoden ja 48 756 mk aikaisempien vuosien veloituksia. Poistoja suoritettiin 7 856 mk.

Laskutus. Tulli-ilmoituskirjoja oli 533 843 kpl (527 320 kpl v. 1964 ja 470 499 kpl v. 1963), joista vientiä koskevia 27 886 kpl (27 813 kpl v. 1964 ja 26 490 kpl v. 1963). Tullikamareissa III ja VI laiturihuollon maksuja veloitettiin yhdessä tuulaaki- ja liikennemaksujen kanssa. Asiakkaan omaa vastaanottoa koskeva nosturiveloitus keskitettiin Länsisataman nosturitoimistoon.

Tulot. Tulotilien yhdistelmä:

Tulolaji	1962 mk	1963 mk	1964 mk	1965 mk
Liikennemaksut	11 113 683	10 370 722	13 056 001	14 583 606
Satamamaksut.....	1 317 844	1 557 719	1 988 832	2 114 146
Alusten tulot	173 327	116 020	174 164	180 604
Vesimaksut	123 279	120 171	115 219	131 031
Koneellisten tavaransiirtolaitteiden maksut	2 613 545	2 704 282	2 941 790	3 326 968
Vaakamaksut	55 784	49 813	55 178	49 544
Laiturihuoltotulot	2 319 029	2 151 459	2 577 086	3 130 863
Laituri- ja aluevuokrat	2 269 444	2 387 044	2 870 939	3 154 954
Varastosuojamaksut	872 585	973 692	980 928	964 425
Yleisen talletusvaraston vuokrat	943 797	1 165 118	1 174 167	1 107 007
Tulot yleisessä talletusvarastossa suorite- tuista töistä	429 038	468 737	494 432	491 595
Huoneistovuokrat	800 677	697 822	826 863	882 938
Korvaus satamarakennusosaston yleisku- luista	740 104	1 167 210	1 088 731	1 259 456
Muut tulot	252 871	289 835	260 041	549 545
	24 025 007	24 219 644	28 604 371	31 926 676
Tuulaaki	6 273 386	5 019 519	5 709 763	5 589 996
Yhteensä	30 298 393	29 239 163	34 314 134	37 516 672

Nettoveloitus, johon on sisällytetty myöskin tuulaakiveloitus jakautui v. 1962—1965 kuukausittain seuraavasti:

	1962 mk	1963 mk	1964 mk	1965 mk
Tammikuu	2 707 469	2 657 507	3 182 760	3 381 413
Helmikuu	1 984 387	1 843 661	2 266 352	2 707 176
Maaliskuu	2 978 068	1 655 151	3 187 560	3 858 745
Huhtikuu	2 317 261	2 588 500	2 941 197	2 938 107
Toukokuu	2 795 889	2 929 128	2 914 790	3 523 954
Kesäkuu	2 663 588	2 987 111	3 367 029	3 562 394
Heinäkuu	2 281 038	2 608 716	2 643 146	2 885 483
Elokuu	2 663 459	2 264 987	2 486 919	2 455 958
Syyskuu	2 580 626	2 785 097	3 373 276	3 496 549
Lokakuu	2 910 416	2 483 827	2 629 999	2 740 372
Marraskuu	2 380 435	2 421 134	2 788 120	2 958 319
Joulukuu	2 035 757	2 014 344	2 532 986	3 008 202
Koko vuosi	30 298 393	29 239 163	34 314 134	37 516 672

Liikennemaksuja oli kaikkiaan 14 583 606 mk, mistä tuontiliikennemaksua 12 906 910 mk, vientiliikennemaksua 879 812 mk ja liikennemaksua kotimaan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 796 884 mk. Tuontiliikennemaksuista oli 143 092 mk muiden kaupunkien Helsingille tilittämiä 30 %:n liikennemaksuja ja muille kaupungeille tilitettiin niille kuuluvia 30 %:n liikennemaksuja 191 376 mk. Liikennemaksuja palautettiin 9 523 mk.

Liikennemaksutilitykset:

	Saadut tilitykset mk	Lähetetyt tilitykset mk
Hanko	8 497	2 205
Hämeenlinna	16 326	—
Joensuu	69	—
Jyväskylä	5 170	—
Kaskinen.....	—	10
Kemi	410	33
Kokkola	3 545	37
Kotka	6 035	1 892
Kuopio	3 692	—
Lahti	33 371	—
Loviisa	1 052	83
Mikkeli	1 649	—
Naantali	29	3
Oulu.....	2 516	74
Pietarsaari	2 906	30
Pori	5 266	858
Porvoo.....	5 605	—
Rauma	2 327	276
Savonlinna	255	—
Tampere	26 908	—
Tornio	2 991	16 701
Turku	10 232	168 508
Uusikaupunki.....	61	—
Vaasa	4 180	666
Yhteensä	143 092	191 376

Tuulaakituloutus oli kertomusvuonna 5 589 996 mk. Siitä oli tuontituulaakia 5 589 990 mk ja vientituulaakia 6.71 mk.

Helsinkiin tuoduista tavaroista saatiin tuontituulaakia 5 434 189 mk ja sisämaan kaupunkien tilittämistä tavaroista, jotka Helsingin kautta tuotuina oli tullattu ko. kaupungeissa, 155 801 mk. Tuulaakia palautettiin 21 102 mk.

Satamamaksuja veloitettiin 2 114 146 mk, mistä ulkomaan liikenteessä olevien alusten osuus oli 1 829 878 mk ja kotimaan liikenteessä olevien alusten 106 288 mk. Jäämaksuja oli 177 980 mk ja satamamaksupalautuksia myönnettiin 159 879 mk.

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten satamamaksut jakaantuivat alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Helsinkiäiset alukset mk	Muut suomalaiset alukset mk
530 367	326 579
Ulkomaiset alukset mk	Kaikki yhteensä mk
972 932	1 829 878

Sisämaan kaupunkien tilittämät tuulaakimaksut jakaantuivat seuraavasti:

	mk
Hämeenlinna	11 345
Jyväskylä	14 152
Lahti.....	78 358
Tampere	51 946
Yhteensä	155 801

Koneellisten tavaransiirtolaitteiden maksuja veloitettiin 3 326 968 mk veloituksen jakaantuessa eri koneellisten laitteiden käytöstä seuraavasti: kappaletavaranoosturit 1 861 446 mk, Saukon hiilinosturit 277 148 mk, Hanasaaren joukko- ja kappaletavaranoosturit 124 678 mk, autonosturit 152 935 mk, trukit 903 653 mk ja traktorit 7 108 mk.

Laiturihuoltomaksujen bruttomäärä oli 7 367 856 mk. Kun ahtaajille menevät kus-

tannukset 4 153 391 mk, tullivalvontakustannukset 78 614 mk ja palautukset 4 988 mk otetaan huomioon, jää nettoveloitukseksi 3 130 863 mk.

Laituri- ja aluevuokria veloitettiin 3 154 954 mk, mistä määrästä 251 214 mk oli laitureille varastoitujen tavarain vuokria ja 2 903 740 mk varastoalueiden vuokria. Palautuksia maksettiin 4 870 mk.

Varastosuojamaksuja veloitettiin 964 425 mk, mistä sopimuksilla vuokrattujen varastotilojen vuokrat olivat 259 532 mk ja paikanvuokrat 704 893 mk. Palautuksia maksettiin 1 724 mk.

Yleisen talletusvaraston vuokria oli 1 107 007 mk, mistä 753 326 mk veloitettiin Katajanokan talletusvarastossa ja 353 681 mk Länsisataman talletusvarastossa. Palautuksia maksettiin 613 mk.

Tuloja yleisessä talletusvarastossa suoritetuista töistä oli 491 595 mk, josta 337 079 mk veloitettiin Katajanokalla ja 154 516 mk Länsisatamassa. Palautuksia maksettiin 67 mk.

Huoneistovuokria veloitettiin 882 938 mk, mistä määrästä 663 864 mk oli tilitysvuokria. Rahallinen tulo oli siten 219 074 mk. Palautuksia maksettiin 337 mk.

Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista oli 1 259 455 mk. Siitä oli tilitystuloja 1 253 602 mk ja korvauksia tilaustöistä 5 853 mk.

Sekalaisia tuloja oli yhteensä 549 540 mk, mistä tilitystuloja 215 403 mk. Tuloja saatiin seuraavasti: konttokuranttitilin korko 38 190 mk, korvaus tuulaakin kannosta 55 900 mk, korvaus tullihuoneistojen puhtaanapidosta ja kalustosta 121 313 mk, sähkö 104 476 mk, vapaavarastomaksut 76 840 mk, sairausvakuutuskorvaukset 39 256 mk, vahingonkorvaukset 3 810 mk, viivästyskorot ja perimispalkkiot 73 157 mk, punnus- ja kaappivuokrat 2 485 mk, puhelinmaksut ja -hyvitykset 1 359 mk, viemäritodistukset, taksat ja ilmoituskirjat 1 426 mk, muut sekalaiset tulot 31 328 mk.

M e n o t. Satamalaitoksen menot talousarvion mukaan jakaantuivat varsinaisiin menoihin ja pääomamenoihin. Varsinaisiin menoihin kuului: a) varsinaiset satamamenot käsittäen koko satamien 10. pääluokan, jonka menot koostuvat luvuista Lautakunta, kansliaosasto sekä kassa- ja tiliosasto, Satamien käyttö, Satamien kunnossapito, Yhteiset kustannukset, Avustukset ja Käyttövarat; b) satamalaitoksen huolehdittavana olevat yleiset työt, joihin kuului eräiden siltojen, varasto- ja teollisuusalueiden katujen ja rautateiden, viemärien, pesulauttojen ja raiteenpitojärjestelmästä vapautettujen yksityisraiteiden korjaus ja kunnossapito sekä viemärien suistojen ja lumenkaatopaikkojen ruoppaaminen; c) 2. pääluokan tullihuone-
menot.

Varsinaisia menoja varten oli talousarvion Satamat-pääluokassa määrärahoja yhteensä 26 827 093 mk, v:lta 1964 siirtyi 8 512 mk, lisämäärärahoja saatiin 138 527 mk ja ylitysoikeuksia myönnettiin 1 320 598 mk, joten määrärahoja oli käytettävissä kaikkiaan 28 294 730 mk. Tilivuoden menoja oli 27 410 541 mk (24 070 630 mk v. 1964), seuraavaan vuoteen siirrettiin 115 469 mk. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia määrärahoja oli 649 000 mk, ylitysoikeuksia myönnettiin 40 000 mk ja menoja suoritettiin 688 929 mk. Tullihuonemenojen määräraha 844 504 mk käytettiin kokonaisuudessaan.

Sataman uudisrakennuksia ja -töitä sekä hankintoja varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi 9 814 668 mk v:lta 1964 ja kertomusvuoden määrärahat olivat 14 470 000 mk. Ylitysoikeuksia myönnettiin 700 000 mk, joten käytettävissä oli yhteensä 24 984 668 mk. Menoja suoritettiin 17 740 914 mk, joten v:een 1966 käytettäväksi siirtyi varoja 7 231 282 mk, kun määrärahoja palautettiin 12 472 mk.

Yleisiä uudisrakennuksia ja -töitä varten myönnettyjä pääomamäärärahoja siirtyi v:lta 1964 928 083 mk ja kertomusvuoden määrärahoja oli 3 406 000 mk, joten määrärahoja

Eteläsatama

oli käytettävissä 4 334 083 mk. Menoja suoritettiin 2 685 752 mk, joten v:een 1966 siirtyi 1 648 331 mk.

Käyttöomaisuus. Kaupunginhallituksen 24. 9.1964 tekemään päätökseen perustuva käyttöomaisuuden tarkistettu arvo oli vuoden alussa 121 618 441 mk ja vuoden lopussa

140 001 958 mk. Pääoman nettolisäys oli siten 18 383 517 mk. Poistoja suoritettiin 3 675 035 mk ja käyttöomaisuudesta maksettiin korkoa 7 308 861 mk.

Satamalaitoksen käyttöomaisuus laaturyhmittäin:

	mk
Maa- ja vesiomaisuus	25 988 290
Laiturit ja tihtaalit	44 943 239
Kiinteät laitteet	20 360 873
Alukset ja veneet	570 329
Rakennukset	43 156 045
Irtaimisto	4 048 131
Autot, trukit ja autonosturit	870 451
Puhelinosuudet	64 600
Yhteensä	140 001 958

Palkat, sosiaaliturva- ja sosiaalivakuutusmaksut. Varsinaisia palkkamenoja maksettiin yhteensä 16 517 859 mk.

Kuukausipalkkainen henkilökunta	
mk	
Vakinaiset viranhaltijat	3 313 665
Tilapäiset viranhaltijat	3 693 772
Viranhaltijain vuosilomasijaisten kustannukset	56 502
Viranhaltijain sairauslomasijaisten tililtä maksetut palkat	12 036
Ylityökorvaukset.....	718 071
Työsuhteessa olevien kuukausipalkat vuosiloma- ja sairausajan palkkoineen	2 351 793
Ylityökorvaukset.....	27 281
Yhteensä	10 173 120

mk	
Sosiaaliturvamaksut	553 576
Työttömyysvakuutusmaksut.....	18 504
Tapaturmavakuutusmaksut	67 981
Yhteensä	640 061
Tuntipalkkainen henkilökunta	
Työsuhteessa olevien tuntipalkat	5 424 898
Vuosilomapalkat	608 274
Sairausajan palkat	311 567
Yhteensä	6 344 739
Sosiaaliturvamaksut	348 140
Työttömyysvakuutusmaksut.....	12 667
Tapaturmavakuutusmaksut	12 596
LEL-vakuutusmaksut	80 445
Yhteensä	453 848

HELSINGIN SATAMAN ULKOMAINEN
MATKUSTAJALIIKENNE VV. 1956-1965.

VAUOSI	LÄHTENEET	(☺ = 10000 HENKEÄ)	SAAPUNEET	
1956	☺☺☺☺☺	47694	☺☺☺☺☺☺	47602
1957	☺☺☺☺☺☺	49343	☺☺☺☺☺☺☺	50103
1958	☺☺☺☺☺☺	49063	☺☺☺☺☺☺☺	50086
1959	☺☺☺☺☺☺☺	53002	☺☺☺☺☺☺☺	53050
1960	☺☺☺☺☺☺☺	59968	☺☺☺☺☺☺☺☺	61273
1961	☺☺☺☺☺☺☺☺	68738	☺☺☺☺☺☺☺☺	67865
1962	☺☺☺☺☺☺☺☺☺	70944	☺☺☺☺☺☺☺☺☺	71103
1963	☺☺☺☺☺☺☺☺☺	75470	☺☺☺☺☺☺☺☺☺	77002
1964	☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺	89748	☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺	93506
1965	☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺	118593	☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺	119127

Ulkomainen matkustajaliikenne

HELSINGIN SATAMAN TULOT VV. 1956-1965.

mmk
40
LASKELMASSA KÄYTETTY
ELINKUSTANNUSINDEKSIIÄ 1951 = 100

